

Експертний висновок
до законопроекту згідно зі статтею 27
Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

«Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» та інших законів України щодо функціонування Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції», реєстраційний № 3295 від 30.03.2020, внесений на розгляд народними депутатами України Чернявським С. М., Чорноморовим А. О., Нікітіною М. В., Грищенко Т. М., Колихаєвим І. В., Гайду О. В.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» (далі – Закон), зокрема передбачено:

- надати визначення «виробник сільськогосподарської продукції», «сільськогосподарська діяльність», «сільськогосподарський товаровиробник»;
- запровадження функціонування Державного аграрного реєстру за рахунок коштів державного бюджету;
- виключення положень Закону щодо державного регулювання цін окремих видів сільськогосподарської продукції та діяльності Аграрного фонду (статті 3 – 9 розділу II Закону);
- виключення положень Закону щодо заставних закупівель зерна (стаття 12 розділу IV Закону);
- перелік об'єктів спеціальної бюджетної тваринницької дотації доповнити об'єктами «кози та об'єкти аквакультури» (стаття 15 Закону);
- виключити положення Закону щодо бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції (стаття 16¹ розділу V¹ Закону);
- у статті 17² Закону слова «великої рогатої худоби, свиней, птиці (в тому числі водоплавної та індиків)» замінити словами «сільськогосподарських тварин та птиці, рибницьких господарств»;
- доповнити Закон положеннями щодо державної підтримки виробників плодів, ягід, винограду, хмелю та аквакультури.

Крім цього, законопроектом пропонується внести зміни до частини першої статті 37 Закону України «Про Державний земельний кадастр» в частині уточнення положень щодо виправлення помилок Державного земельного кадастру з використанням програмного забезпечення Державного аграрного реєстру.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту впливатиме на видаткову частину державного бюджету, оскільки законопроектом пропонується створення Державного аграрного реєстру за рахунок коштів державного бюджету, а також розширення переліку державної підтримки сільгосптоваровиробникам, що здійснюють сільськогосподарську діяльність.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту впливатиме на видаткову частину державного бюджету, проте розрахунків щодо впливу положень законопроекту на показники державного та місцевих бюджетів суб'єктами законодавчої ініціативи не надано.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту впливатиме на видаткову частину Державного бюджету України в поточному році, оскільки законопроектом пропонується створення Державного аграрного реєстру за рахунок коштів державного бюджету, а також розширення переліку державної підтримки сільгосптоваровиробникам, що здійснюють сільськогосподарську діяльність.

Водночас Законом України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» за бюджетною програмою за КПКВК 1201150 «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників» передбачено видатки загального фонду в обсязі 4 000,0 млн грн, проте видатки державного бюджету у 2020 році на створення Державного аграрного реєстру відсутні.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Реалізація положень законопроекту не узгоджується з частиною першою статті 27 Бюджетного кодексу України, згідно з якою до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Якщо такі зміни показників бюджету передбачають зменшення надходжень бюджету та/або збільшення витрат бюджету, до законопроекту подаються пропозиції змін до законодавчих актів України щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення збалансованості бюджету.

Також пунктом 1 частини другої законопроекту передбачено, що Закон набирає чинності з дня його офіційного опублікування та вступає в дію через шість місяців з дня набрання ним чинності, тому законопроект не узгоджується з частиною третьою статті 27 Бюджетного кодексу України.

7. Пропозиції щодо доцільності прийняття законопроекту

Міністерство фінансів України в межах компетенції не підтримує проект Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» та інших законів України щодо функціонування Державного аграрного реєстру та удосконалення державної підтримки виробників сільськогосподарської продукції» у запропонованій редакції з огляду на таке:

1. Абзацом сьомим підпункту 1 пункту 1 частини першої законопроекту запропоновано визначити термін «сільськогосподарська діяльність», проте, на думку Мінфіну, запропоноване визначення є некоректним і потребує уточнення та приведення його у відповідність до УКТЗЕД та КВЕД, які застосовуються суб'єктами господарювання у 2020 році.

При цьому до сільськогосподарської діяльності, серед іншого, пропонується віднести діяльність з «розведення та/або вилову прісноводної (лиманної) риби чи інших прісноводних (лиманних), морської або океанічної риби чи безхребетних, інших об'єктів аквакультури, дикорослих водоростей» та «обробки та/або консервації риби або інших прісноводних чи морських безхребетних, інших об'єктів аквакультури, дикорослих водоростей». Однак Законом України «Про аквакультуру» визначено терміни «аквакультура (рибництво)» та «продукція аквакультури». Ураховуючи зазначене, з метою недопущення неузгодженостей пропонуємо термін «сільськогосподарська діяльність» в частині «аквакультури (рибництва)» та «продукції аквакультури» привести у відповідність до вищезазначеного Закону.

Також абзацом тринадцятим підпункту 1 пункту 1 частини першої законопроекту пропонується доповнити статтю 2 Закону визначенням терміну «сільськогосподарський товаровиробник», проте на сьогодні цей термін вже визначено у пункті 2.15¹ статті 2 Закону (Закон України від 16.01.2020 № 465-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві»).

2. Відповідно до пояснювальної записки, наданої до законопроекту, реалізація положень законопроекту не потребуватиме додаткових витрат з державного та місцевих бюджетів.

Проте підпунктом 3 пункту 1 частини першої законопроекту передбачається, що запровадження функціонування Державного аграрного реєстру буде здійснюватися за рахунок коштів державного бюджету, при цьому до законопроекту не надано відповідних розрахунків та обґрунтувань, як це передбачено статтею 27 Бюджетного кодексу України.

Крім цього законопроектом не визначено держателя Державного аграрного реєстру.

3. Підпунктом 4 пункту 1 частини першої законопроекту запропоновано виключити положення щодо державного регулювання цін окремих видів сільськогосподарської продукції та діяльності Аграрного фонду (статті 3 – 9 розділу II Закону), що в свою чергу призведе до ліквідації ДСБУ «Аграрний фонд».

Проте підпунктом 9.3.1 пункту 9.3 статті 9 Закону визначено, що з метою забезпечення продовольчої безпеки Аграрний фонд формує державний інтервенційний фонд об'єкта державного цінового регулювання, тому у разі виключення вищезазначеної норми втрачається механізм формування державного інтервенційного фонду.

Крім цього, законопроектом не запропоновано механізмів повернення бюджетних коштів, які з моменту утворення ДСБУ «Аграрний фонд» (2005 рік) були надані бюджетній установі на поворотній основі для формування державного інтервенційного фонду об'єктами державного цінового регулювання, що призведе до втрат державного бюджету.

Також у разі внесення відповідних змін до Закону необхідно внести зміни до Закону України «Про зерно та ринок зерна в Україні», у якому залишаються чинними положення щодо діяльності та фінансування ДСБУ «Аграрний фонд».

4. Підпунктом 9 пункту 1 частини першої законопроекту пропонується виключити статтю 16¹ «Бюджетна дотація для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції». Така пропозиція, у разі її реалізації, потребуватиме внесення змін до пункту 51 підрозділу 2 розділу XX «Прикінцеві положення» Податкового кодексу України.

5. Законопроектом передбачається у статті 15 Закону розширити перелік об'єктів бюджетної тваринницької дотації та віднести до об'єктів бюджетної дотації та об'єктів спеціальної бюджетної дотації об'єкти аквакультури.

Також законопроектом пропонується у статті 17² Закону слова «великої рогатої худоби, свиней, птиці (в тому числі водоплавної та індиків)» замінити словами «сільськогосподарських тварин та птиці, рибницьких господарств», що збільшить напрями бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників, зокрема і в частині продукції рибогосподарської галузі.

Крім цього, запропоноване законопроектом запровадження державної підтримки сільськогосподарських виробничих кооперативів не узгоджується з нормами Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію», яким передбачено державну підтримку лише сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, та потребуватиме значних видатків державного бюджету, проте фінансово-економічних розрахунків та обґрунтувань не надано.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Василь ШКУРАКОВ